

tek fölé való emelkedését. Ebben a törekvésben alkalmassá kell tennünk az egyént arra, hogy egyrészt szempontjai segítségével egyetemes emberi síkba tudjon emelkedni, másrészt pedig, hogy az egyetemes humánumot szolgáló törekvéseit adott történelmi keretek között igyekezzék megvalósítani. Ez, a humanitást központi fogalomná és vezető gondolatná emelő irány tehát főként nevelői jellegű, mert célját tisztán az ember lelkületében végbemenő változás útján akarja elérni.

Történelmileg Pestalozzi indítja meg az ezirányú nevelői törekvést és Schleiermacherben csúcsosodik ki annak tudata, hogy az ember lelki életének alapja az a feszültségi viszony, mely az önmaga törvényei szerint való élés és az önmagát megérteni törekvő fölülemelkedés lelki állapota között fönáll.

Megtörtént tehát az a döntő lépés, hogy a semlegességben: a párton fölüli állásban nem a hitvallás tartalmát igyekszünk befolyásolni, hanem fölismertük, hogy a nevelői hatás talaja a lelkület, a benső emberi magatartás alakítása, amelyből a hitvallás ténye fakad. Így lett a semleges nevelés kérdése erkölcsi föladattá, mely a nevelés szellemén át valósul meg. Sajátos terepe ennek a nevelői munkának nem a tudásanyag közlése (annál is inkább, mert ennek kiválasztása sohasem lehet független a világnézeti állásfoglalástól), hanem az emberi szellemi életnek az a része, amely minden történelmi határoltságtól mentes, amely a szellemi közösségbe való kapcsolódás előtt megvan.

Netzer könyvében a világos fölépítés fonala a kidolgozás, főleg a történelmi ismertető részek nehézkes voltánál fogva — sajnos — gyakran el-elűnik. De a fáradságos olvasást bőven megjutalmazza az, hogy kibontakozik előttünk ez a veszélyekkel szembeszálló nevelői lelkület, melynél fogva a szerző megalkuvást nem ismerve meri vallani ma és ott az egyetemes szempontok kötelező voltát.

Márer Erzsébet.

VEGYES.

A Magyar Gyermektanulmányi Társaság az 1933—34. iskolai évben előadásokat rendez a 10—14 éves gyermek fejlődéséről és neveléséről a következő tárgysor szerint: November 10. *Weszely Ödön*: A gyermektanulmányozás továbbfejlesztéséről. *Tuszkai Ödön*: A kezdeti serdülés orvosi és pedagógiai szempontból. — November 24. *Kempelen Attila*: A serdülés kezdetén fellépő kedélyhullámzások. *Dienes Valéria*: A mozdulatművészeti képzés pedagógiai értéke (bemutatással). — December 15. *H. Révész Margit*: A serdülés kezdetén levő leányok orvosiélektani szempontból. *Bély Miklós*: A serdülő kor testnevelési problémái az iskolában. — Január 12. *Schnell János*: A lelki higiéné. *Bognár Cecil*: Gyermektípusok. — Január 26. *Buday László*: Az alkattan eredményei a fejlődés elvének szemszögéből. *Szentpáli Olga*: A mozgástechnikától a művészi táncjátékig (bemutatással). — Február 9. *Cser János*: Újabb értelmességi vizsgálatok a 10—14 éves korban. *Blaskovits Edit*: A képzelet szerepe az irodalom- és történelemtanításban. — Február 23. *Hamvai Vilmos*: A figyelem jellemző vonásai a 10—14 éves korban. *Kremsier Irma*: A beszéd fejlettsége. A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése. — Március 9. *Vértés O. József*:

Pedagógiai környezetben. *Vajkai E. Júlia*: A gazdasági válság hatása a munkásgyermekre. — Március 23. *Arató Amália*: A napközi otthon az iskola, a család és a társadalom szempontjából. *Nemesné Müller Márta*: A gyermek szabad idejének pedagógiája. — Április 6. *Kosztolányi István*: A cserkészlet: a 10—14 éves korban. *Lindenmayer Antónia*: A leánycserkészetről. — Április 20. *Fodor Márk*: A népiskola és a középfokú iskoláztatás között fennálló hézagok áthidalása. *Domokos Lászlóné*: Öntevékeny munkacsoportok az osztálytanításban. — Május 4. *Hittrich Ödön*: *A der, die, das* tanításának új módszere. *Lotzka Alajos*: A természettudományi oktatás nevelő értéke. — Május 18. *Varró Margit*: A zenei nevelés feladatai a serdülést megelőző korban. *Nyireő Éva*: A 10—14 éves kor olvasmányai. — Az előadások helye és ideje: Fővárosi Pedagógiai Szeminárium (VIII, Mária Terézia-tér 8, II. 107.), a hónap első és harmadik péntekjén d. u. 6 órakor. Belépődíj egy-egy előadásra 30 fillér. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság tagjai, iskolák, valamint a fővárosnál működő pedagógusok nem fizetnek belépődíjat. Tagsági jegy az előadások helyén váltható. *Wesely Ödön* elnök, *Cser János* ügyv. titkár.

A *Magyarság Néprajza* címmel egy négykötetes munka jelenik meg a Kir. Magyar Egyetemi Nyomdánál több ezer illusztrációval. E munka a legújabb kutatások alapján először ismerteti rendszeresen és alapvetően népünk tárgyi és szellemi életnyilvánulásait. A legkiválóbb szakértők foglalják össze, amit a magyarság műveltségének kincseiről — az építkezésről, ruházatról, kis mesterségekről, népköltészetéről, népművészetről, zenéről, táncról, játékról, szokásokról és hiedelmekről — tudnunk lehet és tudniok kell mindazoknak, akik a néppel hivatalból vagy szeretetből foglalkoznak.

A *Magyarság Néprajzának* írói között ott vannak a Néprajzi Múzeum kutató tudósai, kik 30 éves munkásságuk eredményét közlik (*Bátky, Györffy, Viski*). Ott vannak egyetemi tanáraink közül *Solymossy, Tolnai, Móra Ferenc*, a teljes hitelű tudós és országosan ismert mestere az írásművészetnek; *Kodály Zoltán*, a magyar zene szerzésének és tudományának büszkesége stb. A *Magyarság Néprajzának* sajtó alá rendezője *Czakó Elemér*, a Néprajzi Társaság elnöke.

Bővebb felvilágosítás és részletes ismertető kapható a Kir. Magyar Egyetemi Nyomdánál (Budapest, VIII, Múzeum-körút 6).

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Petz Gedeon, a nagy nevelő.

Petz Gedeon, a Pázmány Péter-Tudományegyetemen a német nyelvészet ny. r. tanára, Társaságunknak 1922-ben megválasztott rendes tagja, 1933 november 24-én töltötte be munkás életének 70. esztendejét. Ebből az alkalomból tanártársai, egykori és jelenlegi tanítványai november 23-án meleg ünnepségben részesítették a nagy tudóst és nevelőt. Az üdvözlő beszédek közül itt közöljük azokat, amelyek az ünnepeltnek főként tanári és nevelői érdemeit méltatják.